Szkoła w Antwerpii

atlas

Praktyczne informacje dotyczące zapisów oraz edukacji dla obcojęzycznych małoletnich przybyszów i ich rodziców

Drodzy Rodzice!

Czy Twoje dziecko jest nowe w Belgii? Czy Twoje dziecko idzie po raz pierwszy do szkoły w Antwerpii? Atlas, integratie & inburgering Antwerpen może Ci pomóc.

- Atlas pomoże Ci **w znalezieniu pierwszej szkoły** dla Twojego dziecka.
- Atlas służy też pomocą **rodzicom, którzy są nowi we Flandrii**. Chcesz nauczyć się j. niderlandzkiego? Chcesz lepiej poznać życie w Antwerpii? W Atlasie jesteś mile widziany.
- **Masz pytania?** Skontaktuj się z Atlasem:
  atlas · integratie & inburgering Antwerpen
  Carnotstraat 110, 2060 Antwerpen
  03 338 70 70
  atlasminderjarigen@antwerpen.be
  www.atlas-antwerpen.be/contact
- Umów spotkanie przez stronę
  www.atlas-antwerpen.be/afspraak-school-kind.

Ta książeczka jest również dostępna w **j. hiszpańskim, francuskim, angielskim, polskim, rosyjskim, arabskim, tureckim, portugalskim, bułgarskim, perskim (farsi), rumuńskim oraz paszto.**

Pierwszy raz do szkoły

Kiedy mojemu dziecku wolno pójść do szkoły? 6
Czy moje dziecko musi chodzić do szkoły? 6
Kiedy moje dziecko musi pójść do szkoły? 7
Czy moje dziecko uczy się j. niderlandzkiego w szkole? 7

Szukanie szkoły

Czy mogę sam(-a) wybrać szkołę? 8
Jak wybrać szkołę? 8
Gdzie znaleźć informacje dotyczące szkół? 9
Jak zapisać dziecko do przedszkola lub szkoły podstawowej? 10
Jak zapisać dziecko do szkoły średniej? 11

Edukacja we Flandrii

Schemat edukacji we Flandrii 13
Przedszkole 14
Szkoła podstawowa 14
Przejście ze szkoły podstawowej do szkoły średniej 15
Szkoła średnia 16
Struktura edukacji ponadpodstawowej 18
Edukacja w trybie OKAN 19
Kształcenie dwutorowe 20
Edukacja dla dzieci ze specjalnymi potrzebami 20

Warto wiedzieć

Kiedy dzieci chodzą do szkoły? 21
Kiedy są ferie i wakacje? 21
Co w przypadku, gdy moje dziecko nie może pójść do szkoły? 22
Ile kosztuje szkoła? 22
Kto może pomóc z kosztami związanymi ze szkołą? 23
Czy jest świetlica przed i po zajęciach szkolnych? 24
Czy moje dziecko może zostać w szkole na czas przerwy obiadowej? 24
Czy moje dziecko musi chodzić w szkole do lekarza? 24
Co w sytuacji gdy moje dziecko ma kłopoty w szkole? 25
Czym zajmuje się CLB? 25

Jak mogę pomóc mojemu dziecku?

Jak mogę śledzić co się dzieje w szkole? 26
Czy mogę pomagać w domu? 27
Co moje dziecko może robić poza szkołą? 28

Przydatne strony www

30

Pierwszy raz do szkoły

Kiedy mojemu dziecku wolno pójść do szkoły?

- W Belgii każde dziecko ma **prawo do edukacji**.
  Również dzieci nieposiadające dokumentów pobytowych.
- Dziecko może pójść do klasy przedszkolnej kiedy ma ukończone 2 lata i 6 miesięcy. Przedszkolak w wieku 2 lat i 6 miesięcy może zacząć chodzić do szkoły po którymś z następujących momentów:
  - po wakacjach letnich (wrzesień)
  - po feriach jesiennych (listopad)
  - po feriach bożonarodzeniowych (styczeń)
  - pierwszy dzień szkoły w lutym
  - po feriach krokusowych (luty-marzec)
  - po feriach wielkanocnych (kwiecień)
  - po Wniebowstąpieniu (maj)
- Dzieci w wieku 3 lat lub starsze mogą pójść do szkoły od razu.
  Nie muszą czekać.

Uwaga!

Możesz zapisać swoje dziecko do przedszkola **z rocznym wyprzedzeniem**.
Zapytaj o informacje w Atlasie jak tylko Twoje dziecko **skończy rok**.

Czy moje dziecko musi chodzić do szkoły?

Do 5. roku życia przedszkole nie jest obowiązkowe. Po ukończeniu 5 lat dziecko musi chodzić do szkoły.

Chodzenie do przedszkola jest bardzo ważne. Twoje dziecko uczy się j. niderlandzkiego i może bawić się z innymi dziećmi. Poproś o informacje w Atlasie lub w szkole.

Kiedy moje dziecko musi pójść do szkoły?

Obowiązek szkolny obowiązuje od 1 września w roku, w którym Twoje dziecko kończy 5 lat. Od tego momentu Twoje dziecko musi uczęszczać na zajęcia szkolne.

Obowiązek szkolny przestaje obowiązywać w momencie gdy Twoje dziecko skończy 18 lat.

Czy moje dziecko uczy się j. niderlandzkiego w szkole?

Czy Twoje dziecko ma mniej niż 12 lat?

Wówczas Twoje dziecko może pójść do jakiejkolwiek szkoły, w której są wolne miejsca. Dziecko idzie do klasy, w której są jego rówieśnicy. Twoje dziecko będzie otrzymywało regularną dodatkową pomoc w nauce j. niderlandzkiego.

Czy Twoje dziecko ma powyżej 12 lat?

Wówczas może ono pójść do szkoły, która oferuje osobne klasy dla dzieci niemówiących po niderlandzku. Jest to klasa wstępna dla obcojęzycznych nowych przybyszów (niderl. Onthaal Klas Anderstalige Nieuwkomers, w skrócie OKAN). W takiej klasie Twoje dziecko nauczy się j. niderlandzkiego możliwie jak najszybciej. Twoje dziecko ma też lekcje z innych przedmiotów. Jeżeli Twoje dziecko nauczyło się wystarczająco dużo, to może pójść do zwykłej klasy.

Więcej nauki j. niderlandzkiego?

Aby dobrze nauczyć się j. niderlandzkiego, ważne, aby Twoje dziecko zawsze chodziło na lekcje. Twoje dziecko może też ćwiczyć j. niderlandzki poprzez zajęcia pozaszkolne. Informacje dotyczące sportu i wolnego czasu otrzymasz w urzędzie ds. młodzieży miasta Antwerpii lub w Atlasie. Dowiedz się więcej w sekcji “Co moje dziecko może robić poza szkołą?”.

Szukanie szkoły

Czy mogę sam(-a) wybrać szkołę?

- Możesz sam(-a) wybrać szkołę swojemu dziecku. Czy Twoje dziecko nie jest jeszcze zameldowane w gminie albo nie ma jeszcze dokumentu pobytowego? Może mimo to pójść do szkoły. Czy szkoła ma miejsce? Jeśli tak, to szkoła powinna zapisać Twoje dziecko.
- Musisz zaakceptować regulamin szkoły oraz projekt pedagogiczny danej szkoły. Poproś o regulamin i zapoznaj się z nim szczegółowo. Szkoła zawsze prosi o podpisanie jej regulaminu.
- Aby móc zacząć naukę w danej klasie i o danym profilu nauczania, Twoje dziecko musi spełnić pewne warunki.

Potrzebujesz pomocy? Skontaktuj się z Atlasem.

Jak wybrać szkołę?

- Każda szkoła we Flandrii ma obowiązek organizować edukację dobrej jakości. Mimo to każda szkoła jest inna. Każda szkoła ma własne podejście. Każda szkoła kładzie nacisk na co innego. Zastanów się dobrze co uważasz za istotne dla swojego dziecka. Poszukaj szkoły, która najlepiej wpisze się w te oczekiwania.
- Dzieci poniżej 12 r.ż., które nie mówią jeszcze po niderlandzku mogą pójść do każdej szkoły.
- Dzieci w wieku 12-18 lat mogą pójść do szkoły, która ma oddział OKAN.

Potrzebujesz pomocy? Skontaktuj się z Atlasem.

Gdzie znaleźć informacje dotyczące szkół?

- Chcesz lepiej poznać daną szkołę? Pójdź ją odwiedzieć i poproś o informacje jej dyrektora. Dużo szkół organizuje co roku dzień otwarty. Można wówczas odwiedzić klasy.
- Możesz także popytać wśród przyjaciół, rodziny lub sąsiadów czy znają jakąś szkołę i co o niej sądzą.
- Wiele szkół ma swoją stronę www. Znajdziesz na niej dużo informacji.
- Najważniejsze zasady, ustalenia i informacje znajdziesz w regulaminie szkoły. Poproś o regulamin i zapoznaj się z nim szczegółowo. Jeżeli zapiszesz swoje dziecko do danej szkoły, to musisz zaakceptować jej zasady.

Informacje dotyczące szkół w Antwerpii znajdziesz na:

- www.onderwijskiezer.be
- www.vlaanderen.be/onderwijs-en-vorming
- www.meldjeaan.antwerpen.be
- Broszura Meld je aan Antwerpen (pol. Zamelduj się w Antwerpii). Poproś Atlas o egzemplarz.

Jak zapisać dziecko do przedszkola lub szkoły podstawowej?

Czy szukasz szkoły na ten rok szkolny?

Pójdź do szkoły, którą wybrałeś(-aś).

- Jeżeli szkoła ma miejsce, to możesz zapisać do niej swoje dziecko.
- Jeżeli szkoła nie ma miejsca, to nie możesz zapisać do niej swojego dziecka. Szkoła musi Ci wówczas wydać dokument: odmowa przyjęcia ucznia na podstawie limitu miejsc lub zasad pierwszeństwa przyjęcia. Ten dokument jest oficjalnym potwierdzeniem, że nie możesz zapisać do niej swojego dziecka.

Jeżeli nie możesz znaleźć miejsca w żadnej szkole w Twojej okolicy, to skontaktuj się z Atlasem.

Czy szukasz szkoły na kolejny rok szkolny?

- Zarejestruj swoje dziecko na stronie www.meldjeaan.antwerpen.be. Rejestracja oznacza, że podajesz informację o szkołach do jakich chciałbyś zapisać swoje dziecko z wyprzedzeniem.

Potrzebujesz pomocy? Skontaktuj się z Atlasem.

- Po rejestracji otrzymasz pismo lub e-maila:
    - Jeżeli jest wolne miejsce dla Twojego dziecka, to otrzymasz informację o szkołach, do których możesz zapisać swoje dziecko i kiedy należy to zrobić.
    - Jeżeli na razie nie ma dla Twojego dziecka wolnego miejsca, to otrzymasz wówczas informację co możesz zrobić, aby znaleźć miejsce.

Uwaga!

Rejestracja nie oznacza zapisania. Zawsze musisz pójść osobiście do szkoły w celu zapisania do niej swojego dziecka.

Jak zapisać dziecko do szkoły średniej?

Czy szukasz szkoły na ten rok szkolny?

Pójdź do szkoły, którą wybrałeś(-aś).

- Jeżeli szkoła ma miejsce, to możesz zapisać do niej swoje dziecko. Najlepiej umów spotkanie w szkole w celu zapisania do niej dziecka.
- Jeżeli szkoła nie ma miejsca, to nie możesz zapisać do niej swojego dziecka. Szkoła musi Ci wówczas wydać dokument: odmowa przyjęcia ucznia na podstawie limitu miejsc lub zasad pierwszeństwa przyjęcia. Ten dokument jest oficjalnym potwierdzeniem, że nie możesz zapisać do niej swojego dziecka.

Jeżeli nie możesz znaleźć miejsca w żadnej szkole, to skontaktuj się z Atlasem.

Czy szukasz szkoły na kolejny rok szkolny (pierwsza klasa typu A lub pierwsza klasa typu B)?

- Zarejestruj swoje dziecko na stronie www.meldjeaan.antwerpen.be. Rejestracja oznacza, że podajesz informację o szkołach do jakich chciałbyś zapisać swoje dziecko z wyprzedzeniem.

Potrzebujesz pomocy? Skontaktuj się z Atlasem.

- Po rejestracji otrzymasz pismo lub e-maila:
  - Jeżeli jest wolne miejsce dla Twojego dziecka, to otrzymasz informację o szkołach, do których możesz zapisać swoje dziecko i kiedy należy to zrobić.
  - Jeżeli na razie nie ma dla Twojego dziecka wolnego miejsca, to otrzymasz wówczas informację co możesz zrobić, aby znaleźć miejsce.
- W celu zapisania dziecka do pierwszej klasy typu A, potrzebne jest świadectwo ukończenia szkoły podstawowej. Jeżeli nie masz świadectwa, to wówczas Twoje dziecko pójdzie do pierwszej klasy typu B.

Uwaga!

Rejestracja nie oznacza zapisania. Zawsze musisz pójść osobiście do szkoły w celu zapisania do niej swojego dziecka.

Czy Twoje dziecko jest już zapisane, ale szukasz innej szkoły?

Skontaktuj się z Centrum Poradnictwa dla Uczniów (niderl. Centrum voor Leerlingenbegeleiding, w skrócie CLB) w szkole, do której dziecko obecnie uczęszcza.

Czy szukasz szkoły na kolejny rok szkolny w starszych klasach?

Pójdź do szkoły, którą wybrałeś(-aś).

Czy Twoje dziecko nie mówi po niderlandzku albo bardzo mało?

Twoje dziecko pójdzie wówczas do klasy OKAN w celu nauczenia się j. niderlandzkiego. Atlas poszuka razem z Tobą szkoły mającej oddziały OKAN. Skontaktuj się z Atlasem.

Schemat edukacji we Flandrii

0 - 2,5 roku Opieka przedszkolna lub żłobek

Przedszkole

2,5 - 5 lat

2,5 roku → klasa maluchów
3 lata → 1. klasa przedszkolna
4 lata → 2. klasa przedszkolna
5 lata → 3. klasa przedszkolna

Początek obowiązku szkolnego

Szkoła podstawowa

6 - 11 lat

6 lat → 1. klasa
7 lat → 2. klasa
8 lat → 3. klasa
9 lat → 4. klasa
10 lat → 5. klasa
11 lat → 6. klasa

2 opcje

Świadectwo ↙ ↘ Brak świadectwa

Edukacja ponadpodstawowa lub szkoła średnia

12 - 18 lat

Twoje dziecko wybiera profil nauczania

1. stopień
2. stopień
3. stopień

Koniec obowiązku szkolnego

Edukacja dla dorosłych / Szkolnictwo wyższe / Praca

+18 lat

→ Wykształcenie zawodowe
→ Liceum dla dorosłych
→ Kurs przygotowania do zawodu
→ Szkoła wyższa lub uniwersytet

Edukacja we Flandrii

Przedszkole

- Przedszkole jest dla dzieci od 2,5 do 5 lat. Przedszkole jest **obowiązkowe** od 5 r.ż.
- Twoje dziecko uczy się w przedszkolu poprzez robótki ręczne, kolorowanie i malowanie. Uczy się również j. niderlandzkiego poprzez śpiewanie i zabawę z innymi dziećmi. Dzięki temu rozwój dzieci jest szybszy. Dzieci uczą się w czasie zabawy.

Szkoła podstawowa

- Dzieci w wieku 6-11 lat muszą chodzić do szkoły podstawowej. Nauka jest w tej szkole **obowiązkowa**.
- W szkole podstawowej dzieci uczą się czytania, pisania, liczenia, historii, orientacji w świecie oraz tego jak mają się uczyć. Zaczynają naukę j. francuskiego jako drugiego języka i uczą się tego jak dobrze traktować innych.
- Szkołę, w której mieści się podstawówka oraz przedszkole nazywamy szkołą podstawową.
- Czasami dziecko może pójść szybciej do podstawówki lub zostać dłużej w przedszkolu lub podstawówce. Jeżeli masz pytania na ten temat, poproś szkołę o informacje.

Przejście ze szkoły podstawowej do szkoły średniej

Szkoła ocenia wiedzę podstawową Twojego dziecka. Jeżeli dziecko ma dobre wyniki, to otrzyma wówczas świadectwo (dyplom lub certyfikat).

Szkoła podstawowa

6 lat	→	1. klasa
7 lat	→	2. klasa
8 lat	→	3. klasa
9 lat	→	4. klasa
10 lat	→	5. klasa
11 lat	→	6. klasa

Czy Twoje dziecko uzyskało świadectwo ukończenia szkoły podstawowej?

Tak

Dziecko przechodzi wówczas do przepływu A

Twoje dziecko będzie uczyło się więcej teorii.

Po skończeniu szkoły średniej Twoje dziecko będzie najpewniej kontynuowało edukację w szkole wyższej lub na uniwersytecie.

Nie

Dziecko przechodzi do przepływu B

Twoje dziecko będzie uczyło się więcej praktyki i będzie odbywało więcej zajęć technicznych.

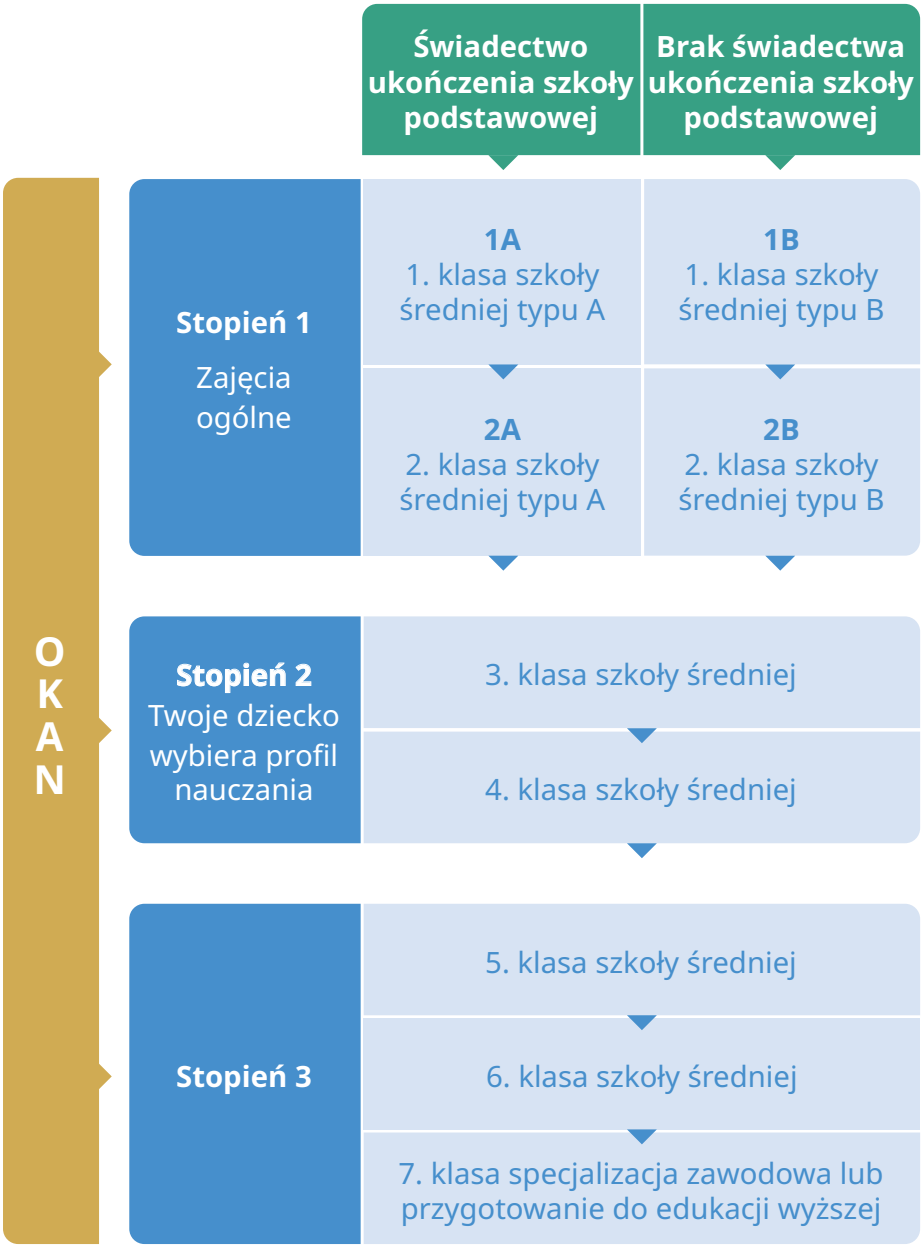
Po ukończeniu szkoły średniej Twoje dziecko pójdzie najpewniej do pracy.

Szkoła średnia

- Młodzież w wieku 12-18 lat uczęszcza do szkoły średniej. Chodzenie do tej szkoły jest również **obowiązkowe**.
- Szkoła średnia trwa 6 lat i jest podzielona na 3 stopnie:
    - Stopień 1.: pierwsza klasa A lub B i druga klasa A lub B
    - Stopień 2.: trzecia i czwarta klasa
    - Stopień 3.: piąta i szósta lub siódma klasa
- Pierwsze dwa lata szkoły średniej są ogólne. Twoje dziecko uczy się tego:
    - W czym jest dobre? (talenty)
    - Co lubi robić?
    - Co je interesuje?
    - Co chce robić po skończeniu szkoły średniej? (studia lub praca)

- W trzeciej klasie Twoje dziecko wybiera profil nauki, który skupia się na tym czy po skończeniu szkoły średniej dziecko będzie dalej kontynuowało naukę czy pójdzie do pracy. Twoje dziecko wybiera profil nauczania spośród następujących dziedzin nauki:
    - Ekonomia i organizacja
    - Sztuka i tworzenie
    - Rolnictwo i ogrodnictwo
    - Społeczeństwo i jego dobrostan
    - STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) – nauki ścisłe
    - Język i kultura
    - Żywienie i branża hotelarsko-gastronomiczna
- Wybór profilu determinuje na czym Twoje dziecko będzie się skupiało:
    - Twoje dziecko przygotowuje się do **nauki w szkolnictwie wyższym** (cel ukierunkowany na kontynuację edukacji).
    - Twoje dziecko przygotowuje się do podjęcia pracy lub dalszą naukę na **kierunku kreatywnym lub artystycznym** (cel podwójny).
    - Twoje dziecko przygotowuje się do podjęcia pracy lub dalszą naukę na **kierunku technicznym** (cel podwójny).
    - Twoje dziecko uczy się dużo **praktyki**. Po ukończeniu szkoły średniej Twoje dziecko pójdzie od razu do pracy (cel ukierunkowany na przejście na rynek pracy). W celu uzyskania świadectwa ukończenia szkoły średniej, Twoje dziecko musi ukończyć 7. klasę, która jest specjalizacją w konkretnym zawodzie lub przygotowaniem do edukacji wyższej.

Świadectwo ukończenia szkoły podstawowej
Brak świadectwa ukończenia szkoły podstawowej
OKAN
Stopień 1
Zajęcia ogólne
1A
1. klasa szkoły średniej typu A
1B
1. klasa szkoły średniej typu B
2A
2. klasa szkoły średniej typu A
2B
2. klasa szkoły średniej typu B
Stopień 2
Twoje dziecko wybiera profil nauczania
3. klasa szkoły średniej
4. klasa szkoły średniej
Stopień 3
5. klasa szkoły średniej
6. klasa szkoły średniej
7. klasa specjalizacja zawodowa lub przygotowanie do edukacji wyższej

Edukacja w trybie OKAN

Czym jest OKAN lub klasa wstępna dla obcojęzycznych nowych przybyszów (niderl. Onthaal Klas Anderstalige Nieuwkomers)?

OKAN to klasa dla dzieci, które nie mówią albo mówią mało po niderlandzku. Twoje dziecko ma prawo pójść do klasy OKAN jeżeli:

- Jest w Belgii nowe.
- Jest w wieku 12-18 lat.
- Nie mówi lub mówi mało po niderlandzku.

Twoje dziecko przez rok uczy się j. niderlandzkiego.

Dlaczego klasa OKAN jest interesująca?

- Twoje dziecko uczy się szybko mówić, czytać i pisać po niderlandzku.
- Twoje dziecko ma również zajęcia z innych przedmiotów takich jak matematyka, historia, w-f, lekcje praktyczne itd.
- Twoje dziecko uczy się kompetencji, które są w szkole istotne.
- Twoje dziecko przygotowuje się do nauki w szkole średniej.
- Twoje dziecko poznaje inne dzieci, które także są w Belgii nowe.

Co dalej po klasie OKAN?

- Nauczyciel pomoże Twojemu dziecku i udzieli porady jaka szkoła będzie dla niego dobra.
- Twoje dziecko idzie do klasy w szkole średniej.
- Twoje dziecko idzie na kurs organizowany przez VDAB lub szkołę dla dorosłych np. przez Ligo lub CVO.

Kształcenie dwutorowe

- Po ukończeniu 15 lub 16 lat uczeń może rozpocząć kształcenie dwutorowe. Kształcenie dwutorowe jest interesujące dla młodzieży chcącej przygotować się do konkretnej pracy. Uczą się zarówno w klasie jak i w pracy (minimum 28 godzin).
- Kształcenie dwutorowe w edukacji średniej może odbywać się w:
    - Szkole oferującej edukację w trybie pełnowymiarowym
    - Ośrodku oferującym edukację w trybie niepełnowymiarowym (tzw. CDO)
    - Jednym z ośrodków szkoleniowych SYNTRA.
- W trybie kształcenia dwutorowego można otrzymać świadectwo ukończenia szkoły średniej.
- Więcej informacji znajdziesz na stronie: www.onderwijskiezer.be/v2/secundair/sec_duaal_leren_info.php.

Edukacja dla dzieci ze specjalnymi potrzebami

- Dzieci i młodzież z niepełnosprawnością, trudnościami w nauce lub zaburzeniem zachowania mogą chodzić na lekcje do zwykłej szkoły. Szkoła omawia razem z rodzicami i Centrum Poradnictwa dla Uczniów (CLB) co jest potrzebne, aby dziecko mogło uczęszczać na lekcje do szkoły oraz czy szkoła jest w stanie to zapewnić. Wspólnie z CLB orientujecie się czy dziecko może otrzymać w szkole dodatkowe wsparcie.
- Jeżeli dziecko nie radzi sobie w zwykłej szkole, to może wówczas pójść do szkoły oferującej **edukację specjalną**. Potrzebujesz wówczas orzeczenia z CLB. Istnieją różne rodzaje szkół specjalnych. Takie szkoły prowadzą lekcje dopasowane do potrzeb dziecka w zakresie opieki.

Warto wiedzieć

Kiedy dzieci chodzą do szkoły?

- Rok szkolny rozpoczyna się **1 września** i kończy **30 czerwca**.
- Twoje dziecko musi chodzić do szkoły:
    - W poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki na cały dzień;
    - W środy do południa.
- Twoje dziecko nie musi chodzić do szkoły:
    - W środy po południu, soboty i niedziele;
    - Podczas ferii i wakacji.
- Zadbaj o to, aby Twoje dziecko było punktualnie. Spóźnianie się jest dla Twojego dziecka nieprzyjemne i rozprasza inne dzieci.

Kiedy są ferie i wakacje?

- Przy zapisywaniu poproś o kalendarz na dany rok szkolny. Są w nim zaznaczone wszystkie ferie oraz inne dni wolne.
- We wszystkich szkołach co roku obowiązują następujące ferie i wakacje:
    - ferie jesienne
    - ferie bożonarodzeniowe
    - ferie krokusowe
    - ferie wielkanocne
    - wakacje letnie

Co w przypadku, gdy moje dziecko nie może pójść do szkoły?

- Twoje dziecko musi codziennie chodzić do szkoły. Dzięki temu nie opuści lekcji.
- Musi być **dobry powód**, aby nie puścić dziecka do szkoły:
    - Dziecko jest chore.
    - Dziecko ma wizytę.
    - Dziecko bierze udział w konkretnych obrzędach religijnych.
- Jeżeli Twoje dziecko nie może danego dnia pójść do szkoły, skonsultuj to wcześniej z dyrektorem szkoły.
- Jeżeli Twoje dziecko jest chore, zadzwoń do szkoły.
- Szkoła zawsze prosi o **zaświadczenie**. Może nim być zwolnienie od lekarza, a w niektórych sytuacjach od rodziców. Zapytaj w szkole jakie zaświadczenie jest konieczne.

Ile kosztuje szkoła?

- Zapisanie do szkoły w Belgii jest bezpłatne.
- Za niektóre rzeczy musisz jednak płacić. Np.:
    - Jedzenie i napoje
    - Nadzór w czasie przerwy w południe
    - Świetlicę przed i po zajęciach szkolnych
    - wycieczki
    - basen
    - ...
- W szkole średniej płacisz także za podręczniki szkolne.
- Dodatkowe koszty różnią się w zależności od szkoły. Szkoła sporządza z wyprzedzeniem wykaz kosztów. Dzięki temu znasz wydatki czekające Cię w danym roku szkolnym. Poproś o ten wykaz przy zapisywaniu do szkoły.
- Jeżeli nie jesteś w stanie zapłacić faktury, skonsultuj to ze szkołą.

Kto może pomóc z kosztami związanymi ze szkołą?

Dodatek edukacyjny lub pomoc materialna dla studentów

Władze Flandrii pomagają niekiedy w opłacaniu kosztów szkoły lub studiów. Jeżeli masz prawo do **dodatku edukacyjnego** na poziomie przedszkola, szkoły podstawowej lub średniej, to otrzymasz go automatycznie. Nie musisz składać żadnego wniosku.

Na poziomie szkolnictwa wyższego możesz złożyć wniosek o **pomoc materialną dla studentów**.
Skład gospodarstwa domowego, status pobytowy oraz dochody są czynnikami decydującymi o tym czy dostaniesz zapomogę. Jeżeli Twoje dochody są za wysokie, to wówczas nie dostaniesz zapomogi.

Chcesz więcej informacji?

- Zadzwoń bezpłatnie pod numer 1700.
- Wejdź na stronę www.studietoelagen.be.
- Zasięgnij informacji w biurze związku studentów (Stuvo) przy szkole wyższej lub na uniwersytecie.

Wsparcie finansowe za pośrednictwem ośrodka pomocy socjalnej

Jeżeli otrzymujesz zasiłek stały, to ośrodki pomocy socjalnej w Antwerpii mogą Ci pomóc z niektórymi kosztami edukacyjnymi. Poproś o więcej informacji swojego pracownika socjalnego.

Czy jest świetlica przed i po zajęciach szkolnych?

- Większość szkół posiada świetlicę działającą przed i po zajęciach szkolnych.
- Dopytaj w szkole kiedy świetlica jest czynna:
    - Rano przed rozpoczęciem lekcji;
    - Wieczorem po lekcjach;
    - W środy po południu.
- W wakacje świetlica jest najczęściej nieczynna.
  Dopytaj o to również w szkole.
- Musisz opłacić świetlicę. Zapytaj wcześniej szkołę ile to kosztuje.
  Możesz odliczyć te koszty od podatku. Otrzymasz w tym celu zaświadczenie.

Czy moje dziecko może zostać w szkole na czas przerwy obiadowej?

- Dziecko może w tym czasie zostać w szkole.
- Dzieci muszą przynosić ze sobą swoje jedzenie. Dzieci jedzą razem i muszą pozostawać w szkole.
- Tylko dzieci jedzące posiłek w domu mogą opuszczać teren szkoły. Rodzice muszą udzielić na to zgody.
- Przed, w trakcie i po przerwie obiadowej przewidziany jest nadzór. W większości szkół jest to odpłatne.

Czy moje dziecko musi chodzić w szkole do lekarza?

- Wszystkie dzieci muszą co kilka lat chodzić do lekarza pracującego w Centrum Poradnictwa dla Uczniów (CLB).
- Lekarz bada czy Twoje dziecko jest zdrowe. Lekarz podaje także szczepienia. Musisz na to wyrazić wcześniej zgodę.
- Jeżeli Twoje dziecko ma 14 lat lub jest starsze, to nie musi wówczas stawiać się u lekarza z CLB. Musisz jednak poinformować o tym CLB.

Co w sytuacji gdy moje dziecko ma kłopoty w szkole?

- Niektóre dzieci mają problemy w szkole. Nie czują się dobrze w klasie, nie rozumieją przerabianego materiału, są nękane lub same dokuczają innym dzieciom.
- Zauważyłeś(-aś), że Twoje dziecko ma jakiś problem?
  Możesz porozmawiać o tym z:
  - Dyrekcją;
  - Nauczycielami. W trakcie rady pedagogicznej rozmawiają oni między sobą o uczniach, ich ocenach i zachowaniu;
  - CLB. Wszystkie szkoły współpracują z oddziałem CLB.

Czym zajmuje się Centrum Poradnictwa dla Uczniów (CLB)?

- Aby być w stanie się uczyć, dziecko musi w szkole czuć się dobrze. Pomaga w tym CLB.
- CLB słucha, konsultuje się, udziela informacji i porad.
  W razie problemów CLB szuka wspólnie rozwiązania.
- Możesz porozmawiać z CLB na temat wyboru profilu nauczania, zachowania w szkole, wagarowania, koncentracji, ocen, ustalania zasad, nauki wyborów, pewności siebie, aktywnego zaangażowania, możliwości i dużo więcej.
- W CLB pracują pedagodzy, psycholodzy, asystenci psychologów, pracownicy socjalni, lekarze i pielęgniarze. Niekiedy pracuje tam również logopeda lub fizjoterapeuta. Wszystkie te osoby pracują razem, aby jak najlepiej pomóc Twojemu dziecku.
- Wszyscy uczniowie, rodzice, nauczyciele i dyrekcja szkoły mogą zadawać pytania CLB. Twoje dziecko zajmuje zawsze centralną pozycję. Żadna informacja nie jest dalej przekazywana bez zezwolenia.
  CLB szanuje prywatność.

Jako rodzic możesz anonimowo zadać pytanie CLB na czacie CLB na stronie www.clbchat.be.

Jak mogę pomóc mojemu dziecku?

Jak mogę śledzić co się dzieje w szkole?

Kalendarz

- W kalendarzu możesz zobaczyć co Twoje dziecko robiło w szkole. Nauczycielka lub nauczyciel zapisuje czasem coś co musisz przeczytać lub wiedzieć. Z tego powodu zaglądaj codziennie do kalendarza dziecka.
- Wiele szkół komunikuje się poprzez platformę cyfrową. Szkoła udzieli Ci więcej informacji.
- Jeżeli sam(-a) chcesz zakomunikować coś szkole, to wpisz to w kalendarzu lub zadzwoń do szkoły.
- Jeżeli nie rozumiesz za bardzo j. niderlandzkiego, to poproś o zapisywanie pozytywnych uwag na zielono, a tych mniej pozytywnych na czerwono.

Wywiadówka

- Kilka razy w roku organizuje się wywiadówki. Nauczycielka lub nauczyciel opowiada wówczas o Twoim dziecku. Twoja obecność jest bardzo ważna.
- Jeżeli nie mówisz po niderlandzku, to weź ze sobą osobę dorosłą potrafiącą mówić po niderlandzku albo skontaktuj się ze szkołą.

Pomaganie w szkole

- Szkoły lubią, gdy rodzice robią coś dla szkoły. Rodzice mogą np. pomagać w czasie imprezy albo upiec ciasteczka na imprezę szkolną. Czasami rodzice jeżdżą na szkolne wycieczki.
- Możesz także zostać członkiem rady rodziców lub dołączyć do jakieś grupy rodzicielskiej.
- Chcesz pomagać w szkole lub masz pytania? Porozmawiaj z nauczycielem, nauczycielką lub dyrektorem.

Czy mogę pomagać w domu?

Praca domowa

- Twoje dziecko musi samodzielnie wykonywać pracę domową. Możesz pomóc trochę swojemu dziecku np. wykazując zainteresowanie albo pytając dziecka czego się nauczyło.
- Jeżeli Twoje dziecko czegoś nie rozumie, to pozwól mu zadać dodatkowe pytania nauczycielce lub nauczycielowe. Możesz omówić trudności w czasie wywiadówki.

Mów w swoim własnym języku

Nauka j. niderlandzkiego odbywa się w szkole. W domu rozmawiaj we własnym języku. To także jest bardzo dobre dla Twojego dziecka.

Dodatkowa nauka j. niderlandzkiego

Możesz dać swojemu dziecku dodatkowe okazje do nauki j. niderlandzkiego. Pozwól mu oglądać telewizję po niderlandzku. Jeżeli nie ma szkoły, to dziecko może chodzić na zajęcia sportowe lub do stowarzyszenia z innymi dziećmi gdzie może ćwiczyć j. niderlandzki.

DocAtlas dla młodzieży powyżej 16 lat

DocAtlas to biblioteka z materiałami do nauki j. niderlandzkiego, która mieści się przy Sint-Andriesstraat 2, 2000 Antwerpen.

Więcej informacji na stronie www.thomasmore.be/docatlas.

Biblioteka

Bez względu na to gdzie mieszkasz, w Twojej okolicy zawsze jest jakaś biblioteka. Możesz bezpłatnie zapisać do niej swoje dziecko i od razu wypożyczyć z niej materiały. W bibliotece możesz także szukać informacji do pracy domowej Twojego dziecka.

Więcej informacji na stronie www.antwerpen.be/bibliotheek.

Pytania dotyczące wychowania

Wychowanie dziecka nie zawsze jest proste. Jeżeli masz pytanie lub szukasz informacji, to możesz się zgłosić do **Huis van het Kind (flamandzki odpowiednik Centrum Rozwoju Dziecka)** w Twojej okolicy. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.antwerpen.be/huisvanhetkind lub wyślij e-maila na adres huizenvanhetkind@antwerpen.be.

Co moje dziecko może robić poza szkołą?

- Twoje dziecko może robić różne rzeczy jeżeli nie ma szkoły. Może np. uprawiać sport, chodzić do szkoły rysunku, nauczyć się grać na instrumencie albo chodzić do biblioteki. Jest to możliwe zarówno w trakcie roku szkolnego jak i ferii czy wakacji.
- W czasie ferii i wakacji organizowane są półkolonie i obozy wyjazdowe. Twoje dziecko może na nich bawić się z innymi dziećmi. Są tam dorośli, którzy opiekują się Twoim dzieckiem i organizują zajęcia.
- Jeżeli szukasz czegoś w swojej okolicy lub masz pytania, możesz zgłosić się do zespołu ds. czasu wolnego miasta Antwerpii. Udzielą Ci indywidualnej porady i wspólnie z Tobą poszukają odpowiednich zajęć. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.antwerpen.be/product/team-vrije-tijd lub wyślij e-maila na adres vrijetijdsbemiddelaars@antwerpen.be.

Przydatne strony www

- **Informacje dotyczące edukacji we Flandrii**
  www.onderwijskiezer.be
- **Strona Flamandzkiego Ministerstwa ds. Edukacji**
  www.vlaanderen.be/onderwijs-en-vorming
- **Informacje dotyczące pomocy materialnej dla uczących się**
  www.studietoelagen.be
- **Organizacja wolontariacka prowadzona przez i dla rodziców dzieci ze specjalnymi potrzebami**
  www.oudersvoorinclusie.be
- **Rejestracja do szkół podstawowych i średnich w Antwerpii**
  www.meldjeaan.antwerpen.be
- **Pomoc w poszukiwaniu szkoły w Antwerpii**
  www.atlas-antwerpen.be/school-voor-je-kind
- **Zajęcia w czasie ferii i wakacji**
  vakantiekiezer.antwerpen.be

Oddziały CLB w Antwerpii

- **CLB oddział edukacji publicznej GO! Antwerpen**
  www.clb-antwerpen.be
- **CLB oddział edukacji niepaństwowej**
  www.vrijclb.be/vrij-clb-de-wissel-antwerpen
- **CLB oddział edukacji miejskiej**
  www.stedelijkonderwijs.be/clb
- **CLB oddział edukacji na szczeblu prowincji**
  www.provincieantwerpen.be/nl/locaties/clb-leerlingen-begeleiding

Stopka redakcyjna

Niniejsza broszura została opracowana przez
atlas · integratie & inburgering Antwerpen i LOP Antwerpen.

Skład:	atlas · integratie & inburgering Antwerpen
Oprawa graficzna:	Ann Van der Kinderen
Zdjęcia:	Sigrid Spinnox (strony 1, 21, 29)
	Frederik Beyens (strony 2, 9, 12, 16)
Egzemplarz obowiązkowy:	D/2012/0306/172

red. odp. (redaktor odpowiedzialny): Sandy Peeters, Carnotstraat 110, 2060 Antwerpen.

atlas · integratie & inburgering Antwerpen
Carnotstraat 110, 2060 Antwerpen
03 338 70 70

atlasminderjarigen@antwerpen.be
www.atlas-antwerpen.be

Vlaanderen
is divers